

ת"פ 16830/02/17 - מדינת ישראל מדינת ישראל נגד שאול מועלם מור, טטיאנה מועלם מור

בית משפט השלום בחיפה

ת"פ 16830-02-17 מדינת ישראל נ' מור מועלם ואח'

08 יוני 2021

16866-02-17 10683-02-17 10661-02-17 3583-02-17 3509-02-17 68206-01-17 68189-01-17

בפני כב' השופטת אורית קנטור, שופטת בכירה
המאשימה
נגד
הנאשמים
שאול מועלם מור
טטיאנה מועלם מור

נוכחים:

ב"כ המאשימה - עו"ד גדיר ברהום

הנאשמים - נוכחים

ב"כ הנאשם 1 - עו"ד אילן אלימלך

ב"כ הנאשם 2 - עו"ד שירת גולן שטיינברג

גזר דין

עובדות:

1. הנאשמים הורשעו על פי הודאתם בעובדות כתב אישום מתוקן (ת/1) שהוגש במסגרת הסכמה דיונית, בעבירות לפי הפירוט הבא:

נאשם 1 הורשע במסגרת האישום הראשון בריבוי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין, תשל"ז-1977 (להלן: "החוק") וריבוי עבירות של שימוש במסמך מזויף בכוונה לקבל באמצעותו דבר בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 418, 420 סיפא ו-29 לחוק.

עמוד 1

במסגרת האישום השני הורשע נאשם 1 בעבירות של השמטת הכנסה לפי סעיף 220(1) לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש), תשכ"א-1961 (להלן: "הפקודה") בצירוף סעיף 29 לחוק, ריבוי עבירות של הכנת וקיום פנקסי חשבונות כוזבים לפי סעיף 220(4) לפקודה בצירוף סעיף 29 לחוק וריבוי עבירות של שימוש במרמה, ערמה ותחבולה לפי סעיף 220(5) לפקודה ביחד עם סעיף 29 לחוק.

נאשמת 2 הורשעה במסגרת האישום הראשון בריבוי עבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות לפי סעיף 415 סיפא לחוק ביחד עם סעיף 32 לחוק.

2. על פי עובדות כתב האישום, הנאשמים הינם בני זוג ועסקו בשנים הרלוונטיות בשיווק ומתן שירותי קבורה במסגרת עסק פרטי בשם "אב אביב קדישא שירותי קבורה" ובשם "אב אל מוקד 24". העסק נוהל על ידי נאשם 1 ונאשמת 2 עזרה לו בקשר מול הלקוחות ובטיפול בקבלת אישורים מגורמים שונים. העסק נרשם ברשויות המס בין השנים 2012-2014 תחת שמו של חתנה של נאשמת 2 ובין אוגוסט 2014 עד פברואר 2015 נרשם על שם אדם אחר.

במסגרת עיסוקם, נפגשו הנאשמים עם קרוביהם של נפטרים אשר פנו לקבלת שירותי העסק והציעו להם שירותים שונים הקשורים בסידור הקבורה ובכלל זאת הובלת הנפטר לחדר קירור עד הבאתו לקבורה, הכנת הנפטר והובלתו לקבורה, קבלת רישיון הקבורה ממושרד הבריאות, רכישת זרי פרחים ותיווך בהזמנת ורכישת מצבות.

בהתאם לכללים הנהוגים במועצה הדתית נהריה, הקבורה בבית העלמין בנהריה הינה לנפטרים שהיו תושבי העיר בלבד והתשלומים שנקבעו לעניין זה בחוק שירותי הדת היהודיים [נוסח חדש], תשל"א-1971, בהנחיות ובתקנות שהותקנו לפי החוק הינם: התשלום למועצה הדתית נהריה בגין קבורה של נפטר תושב העיר הינו 500 ₪ בגין עלות הצבת יסודות להנחת מצב ועלות רכישת חלקת קבר צמודה עבור בן זוגו של הנפטר תושב העיר (להלן: "רכישה בחיים") הינה בסך של כ-3,750 ₪ עד 3,900 ₪ בגין אגרת שמירת מקום בתוספת 500 ₪ בגין הצבת יסודות, כשקבורת נפטרים שלא היו תושבי העיר מתאפשרת באישור מטעם המועצה הדתית הניתן במקרים חריגים בלבד והתשלום עבור רכישת חלקת הקבר עבורם הינו בתוספת של 20 אחוזים.

3. על פי עובדות האישום הראשון, בין השנים 2011-2012 סיכם נאשם 1 עם אחר, כי ישלם לו על מנת שיאפשר קבורת נפטרים שאינם תושבי נהריה בבית העלמין בנהריה, על ידי כך שיזייף פרטים ברישיונות הקבורה על מנת ליצור מצג שווא כי מדובר בנפטר תושב נהריה. בהתאם לסיכום, הנאשמים קיבלו כספים במרמה ממשפחות הנפטרים אשר לא היו תושבי נהריה תוך הצגת מצג שווא לפיו הכספים נגבים בעד רכישת חלקות קבורה באדמת בית העלמין בנהריה עבור הנפטר ולעיתים גם בעד "רכישה בחיים" עבור בן זוגו וכי זאת בהתאם לתעריפים הנגבים כדין על ידי המועצה הדתית נהריה, ומתוך כספים אלה שילמו לאחר בעד זיוף רישיונות הקבורה בהם צויינה כתובת הנפטר, כך שתיחזה ככתובת בנהריה, ובדרך זו התאפשרה קבורה בבית העלמין בנהריה וכן התאפשרה רכישת חלקת קבורה נוספת לבן הזוג וכל זאת לרכישת חלקת קבר כשל תושב העיר. נאשמת 2 הייתה מודעת לסיכום.

בהתאם לסיכום, שוחח נאשם 1 עם האחר וסיכם עמו את סכום הכסף שישולם לו בכל מקרה. בהמשך לכך, הציגו הנאשמים למשפחות הנפטרים ולקרוביהם מצג שווא לפיו עומדת להם האפשרות לקבור את הנפטרים בבית העלמין בנהרייה וזאת-בתשלום סכום, בציננים כי סכום זה כולל הן את עלות שירותי הקבורה שיספקו מטעם העסק והן את התשלום הנדרש למועצה הדתית נהרייה. בנוסף לסכומים אלה, קיבלו הנאשמים כספים ממשפחות הנפטרים בעד הזמנת מצבות, אותם העבירו לחברה אשר סיפקה שירות זה. משפחות הנפטרים וקרוביהם שילמו לנאשמים את התמורה במזומן ובשיקים. נאשם 1 העביר לאחר במעטפה את התשלום עליו סיכמו בכל אחד מהמקרים. בהמשך, מסר נאשם 1 את הנפטר לקבורה בנהרייה בהתבסס על רישיון הקבורה המזויף בו צויינה ככתובתו של הנפטר כתובת אשר אינה בעיר נהרייה, ובדרך זו קיבל במרמה את האפשרות לקבור את הנפטרים בתעריף של תושבי העיר, כשנאשמת 2 מסייעת לו בכך. את יתרת כספי התמורה נטלו הנאשמים לכיסם.

במהלך שנת 2015 נפתחה חקירה משטרתית לבדיקת האירועים לעיל ובכלל זה בדיקת רישיונות הקבורה המוחזקים במשרדי המועצה הדתית בנהרייה והדבר נודע לנאשמים ולאחר. בארבעה מקרים (61, 62, 63 ו-45 בטבלה המצורפת לכתב האישום), פנה נאשם 1 אל האחר וכשמסר לידיו את רישיון הקבורה המקורי טען בפני נאשם 1 כי אין באפשרותו לבצע עוד את הקבורה בבית העלמין בנהרייה וזאת-בעטייה של החקירה ודרש במקרים אלה תשלום נוסף של 2500 ₪ בעד זיוף רישיון הקבורה. במקרים אלה זייף האחר את רישיונות הקבורה בכך ששינה את כתובתו הידועה של הנפטר לערים עכו או טירת הכרמל, לפי העניין, ולאחר מכן מסר את הרישיון המזויף לידי נאשם 1. בהמשך, מסר נאשם 1 את הנפטר לקבורה בערים אלה, ביוצרו מצג שווא לפיו הנפטר היה תושב המקום, ושילם למועצה הדתית המתאימה תשלומים, כך שקיבל במרמה את האפשרות לקבור את הנפטרים בערים עכו וטירת כרמל, בהתאם לתעריף המוזל אשר נקבע בערים אלה לקבורת תושבי המקום, כשנאשמת 2 מסייעת לו בכך. את יתרת כספי התמורה נטלו הנאשמים לכיסם.

כך, קיבל נאשם 1 במרמה את כספי התמורה בסכום כולל של 626,800 ₪ בנסיבות מחמירות שהן היקף הסכומים, ריבוי המקרים-34 במספר לפי הטבלה המצורפת לכתב האישום, שימוש ברישיונות קבורה מזויפים, ובנסיבות קבלת הכספים במרמה מידי משפחות הנפטרים בשעתם הקשה של מות בן משפחה. נאשמת 2 סייעה לו בנסיבות מחמירות, בכך שסייעה לו בהפעלת העסק ובהצגת המצג הכוזב בפני משפחות הנפטרים לפיו עומדת להם האפשרות לקבורת הנפטרים בסכומים הפורטים בטבלה המצורפת לכתב האישום.

4. על פי עובדות האישום השני, בתקופה שבין 1/1/2012 לבין 31/12/2015, סך כל הכנסותיו של הנאשם מהעסק היה 1,474,620 ₪ לכל הפחות. נאשם 1, בצוותא עם חתנה של נאשמת-2- סרגיי וביחד עם האדם האחר שהעסק נרשם על שמו בהמשך, תוך שימוש בערמה ותחבולה ומתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, לא דיווח במסגרת הדוחות השנתיים שהגישו לפקיד השומה בתקופה הרלוונטית, על מלוא ההכנסות שצמחו לו מהעסק, על ידי כך שלא העביר את כל החשבוניות שהוציא בעסק להנהלת החשבונות לצורך דיווח על הכנסה לפקיד השומה וכן על ידי כך שדיווח לרשויות המס דיווח כוזב לפיו הפסקה פעילות העסק החל מחודש פברואר 2015 ועל ידי כך שערך ומסר במסגרת פעילותו בעסק חשבוניות ובהן רישום כוזב המתבטא במספור כפול של מספרי חשבוניות בשנת 2015 ורישום מספר עוסק מורשה כוזב ביחס לתקופה שלאחר פברואר 2015. סכום ההכנסה שלא דווחה בתקופה הרלוונטית היה בסך הכל: 1,474,620 ₪.

5. לאחר הודאתם של הנאשמים והרשעתם בעבירות שיוחסו להם במסגרת הסדר הטיעון, שלא כלל הסכמה לעניין העונש, הופנה נאשם 1 אל שירות המבחן על מנת שיכין תסקיר בעניינו ובנוסף, הופנה בהמשך אל הממונה על עבודות שירות שמצא כי הוא מתאים לריצוי מאסר בדרך של עבודות שירות.

תסקיר שירות המבחן:

6. שירות המבחן ציין כי הנאשם בן 55, נשוי לנאשמת 2 ואב לארבעה ילדים, שנולדו משני קשרים זוגיים קודמים. כיום, נאשם 1 עובד כשכיר בחברת "מוקד 24" הנותנת שירותי קבורה. הוצגו לשירות המבחן אישורים רפואיים על כך שנאשם 1 סובל מבעיות קרדיולוגיות, מחרדה ודיכאון. לדברי נאשם 1, נאשמת 2 עובדת עמו.

7. נאשם 1 מסר לשירות המבחן, כי בעקבות משבר כלכלי, רשם את העסק על שם חתנה של נאשמת 2 ולאחר מכן על אדם עמו היו לו קשרים עסקיים.

8. שירות המבחן התייחס לכך שלחובתו של נאשם 1 שמונה הרשעות קודמות, כשהאחרונה בגין עבירת מרמה והפרת אמונים משנת 2021-בגינה נדון לעבודות שירות למשך 6 חודשים לצד רכיבי ענישה נוספים.

9. שירות המבחן ציין כי נאשם 1 לקח אחריות חלקית לביצוע העבירות ושלל כוונה פלילית במעשיו. לדבריו, פעל מתוך רצון לסייע למשפחות האבלות לקבור את יקיריהן בחלקות קבורה בערים שגובות מחיר נמוך יותר מאשר בערי מגוריהם. לדבריו, לא היה מודע לכך שהמסמכים זויפו לצורך קבלת היתרי קבורה וייחס את המעשים לעובדי חברה קדישא, כשלדבריו התנהלות זו אופיינית לחברת קדישא והוא נקלע לסיטואציה. נאשם 1 הוסיף, כי הכספים שקיבל מהמשפחות היה עבור השירות שהעניק בלבד.

10. להתרשמות שירות המבחן נאשם 1 חרטה מילולית על ביצוע העבירות והוסיף, כי הוא מבין כיום שהיה עליו להימנע מהתנהלות זו. בהתייחסו לאישום השני, קיבל נאשם 1 אחריות מלאה. לדבריו, כיום הוא משלם את החוב לרשות המיסים במסגרת הסדר תשלומים. שירות המבחן התרשם, שעל אף הבעת החרטה המילולית, נוטה נאשם 1 להפחית מחומרתן של העבירות ומציג עמדה פאסיבית וקורבנית ביחס לחלקו בביצוען. בנוסף התרשם שירות המבחן, כי נאשם 1 משליך את האחריות על הכוונה הפלילית על אחרים, אינו מחובר להשלכות מעשיו ולפגיעה בערכי החברה ואינו מגלה נכונות לשאת בתוצאות התנהלותו.

11. שירות המבחן ציין, כי נאשם 1 שלל נזקקות טיפולית שיקומית סביב השלכות מעורבותו הפלילית והמניעים שהובילו לביצוע העבירות. בנוסף, התרשם שירות המבחן מסיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד, לא ראה מקום לבוא בהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה המציבה גבול ברור להתנהגות עוברת חוק.

טיעוני המאשימה לעונש:

12. ב"כ המאשימה ציינה, כי הנאשמים היו עצורים בתיק בין התאריכים 30/1/2017 לבין 8/2/2017-אז שוחררו למעצר בית מלא ללא חלונות. בתאריך 28/2/2017 הוקלו תנאי מעצר הבית והותר להם לצאת להתאווררות למשך 3 שעות בכל יום. בתאריך 7/3/2017 בוטלו תנאי מעצר הבית של הנאשמים והם הפקידו סכום של 5,000 ₪ כל אחד לצורך הבטחת התייצבותם.
13. ב"כ המאשימה ציינה, כי לחובתו של נאשם 1, שמונה הרשעות קודמות בעבירות סמים, אלימות, החזקת סכין ומרמה והפרת אמונים, כשבגין עבירה זו ביצע עבודות שירות למשך 6 חודשים בשנת 2012.
14. ביחס לנאשמת 2 ציינה ב"כ המאשימה, כי אין לה הרשעות קודמות.
15. ב"כ המאשימה ביקשה לקבוע בגין העבירות בהן הורשע נאשם 1 שני מתחמי עונש הולמים שונים בגין כל אחד מהאישומים היות ולעמדת המאשימה מדובר בערכים מוגנים שונים שנפגעו כתוצאה ממעשיו בכל אחד מהאישומים ומדובר במעשים שונים שאין ביניהם קשר הדוק.
16. ב"כ המאשימה ציינה, כי מעשיהם של הנאשמים פגעו בעוצמה גבוהה בערכים המוגנים בעבירות בהן הורשעו. הנאשמים פגעו גם במועצה הדתית נהרייה, גם במשפחות הנפטרים בשעתן הקשה ובעקיפין נפגעו גם תושבי נהריה שמקומות הקבורה שלהם הצטמצמו.
17. ב"כ המאשימה ציינה את הצורך להחמיר בענישה בעבירות כלכליות על מנת להעביר מסר חד משמעי בדבר היעדר סובלנות לעבירות הללו וכן לאור הצורך להגן על הציבור ועל קניינו של הפרט.
18. ב"כ המאשימה ציינה, כי כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים באישום הראשון נפגעו הערכים המוגנים של השמירה על קניינו של הפרט, הגנה על חופש הפעולה והבחירה של הציבור ועל היכולת לקבל החלטות מבלי שירומה או יוטעה.
19. בנוסף, כתוצאה ממעשיו של הנאשם כמתואר באישום השני, נפגעו הערכים המוגנים של ההגנה על הפעילות הכלכלית התקינה של המדינה וההגנה על מנגנון גביית המיסים. בנוסף, נפגעו יחסי האמון בין האזרח למערכת רשויות המס ופגיעה בעקרון שוויון הנשיאה בנטל המס.
20. ב"כ המאשימה ציינה, כי מעשיהם של הנאשמים התאפיינו בתכנון מדוקדק, הנאשמים נעזרו באחרים לשם ביצוע העבירות, חלקו של נאשם 1 דומיננטי משל נאשמת 2, אולם חלקם הוא מרכזי היות והם ניהלו את העסק, שימשו הציר המקשר בין משפחות הנפטרים למועצה הדתית, הם קיבלו את הכספים והעבירו אותם הלאה והניבו רווחים.

21. ב"כ המאשימה הוסיפה וציינה, כי הנזק שנגרם מביצוע העבירות הוא ממוני למשפחות הנפטרים, למועצה הדתית ולתושבי נהריה בכלל. בנוסף, כתוצאה ממעשיו של נאשם 1 באישום השני לא נגרם רק חיסרון כיס לקופת המדינה אלא הדבר השפיע ישירות על כלכלת המדינה. בנוסף, נפגע עיקרון השוויון בין אלה המשלמים מיסים כחוק לבין אלה המשתמטים.

22. בנוסף, צויין בטיעוני המאשימה כי לנאשמים לא הייתה כל סיבה מוצדקת לביצוע מעשיהם, אולם ניתן לשער שהמניע היה בצע כסף. בנוסף, הנאשמים יכולים היו לעצור את ביצוע העבירות אולם המשיכו לבצען.

23. ב"כ המאשימה הפנתה למדיניות הענישה וביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם ביחס לאישום הראשון ולנאשם 1 נע בין 3-5 שנות מאסר בפועל, ביחס לאישום הראשון ולנאשמת 2 - מתחם העונש ההולם נע בין 12-24 חודשי מאסר בפועל וביחס לאישום השני המתייחס לנאשם 1 בלבד, מתחם העונש ההולם נע בין 10-24 חודשי מאסר בפועל.

24. ב"כ המאשימה ביקשה לצבור את העונשים.

25. בהתחשב בעברו הפלילי של נאשם 1, הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, האמור בתסקיר שירות המבחן והעובדה שמדובר בעבירות שנמשכו במשך שנים, ביקשה ב"כ המאשימה לגזור על הנאשם מאסר באמצע של כל אחד ממתחמי העונש ההולם.

27. ביחס לנאשמת 2, ביקשה ב"כ המאשימה להתחשב בכך שאין לה עבר פלילי, להתחשב בחלקה בכתב האישום והודאתה ולהטיל עליה עונש ברף התחתון של מתחם העונש ההולם אותו ביקשה לאמץ.

27. בנוסף, ביקשה ב"כ המאשימה להטיל על הנאשמים מאסר על תנאי ארוך ומרתיע וקנס כספי בהיקף נכבד.

טיעוני ההגנה לעונש:

28. ב"כ נאשם 1 הציג אישורים ממס הכנסה ומע"מ על הסדרי תשלומים, אישורים על מצבו הרפואי של הנאשם ותלושי שכר.

29. בנוסף, הגיש ב"כ נאשם 1 את פסק הדין בעניינו של "האחר" אסף דהן-הנאשם הנוסף שעיינו נדון בפני בית המשפט המחוזי בחיפה, הרשעתו בוטלה, והוטל עליו צו שירות לתועלת הציבור בת.פ. 16711-02-17.

30. ב"כ נאשם 1 טען, כי יש לאבחן את הפסיקה אליה הפנתה ב"כ המאשימה מענייננו, היות ושם דובר על אנשים שרקמו מזימה ותכנית לגזול כספים של אחרים עם תחכום, תוך כדי התעשרות על חשבון האחר ואין זה המקרה

בעניינו.

31. ב"כ נאשם 1 ביקש להתחשב בהודאה בעובדות כתב אישום מתוקן לאחר ישיבות רבות וציין, כי ההודאה אינה דבר של מה בכך לאור היקף התיק, מספרם הרב של עדי התביעה, שבהודאתו, חסך נאשם 1 את העדתם וחסך זמן שיפוטי.
32. ב"כ נאשם 1 ציין, כי מדובר בעבירות אותן עבר נאשם 1 כלפי "האחר" - כפי שהוא נקרא בכתב האישום, כשמדובר בעבירות משנת 2011.
33. לדברי ב"כ נאשם 1, נאשם 1 מחזיק במשך למעלה מ-30 שנה בחברה לשירותי קבורה, ובמסגרת עבודתו הוא מוביל נפטרים למקומות קבורה. הקשר בינו לבין "האחר" נמשך מספר שנים והיה להם הסדר, שהיה קיים לא רק מול הנאשם, אלא גם עם אנשים נוספים המספקים את אותו שירות. נאשם 1 הוא שסיפר למאשימה בחקירתו כיצד פועלים הדברים ואלמלא גרסתו של נאשם 1, לא היה למאשימה תיק.
34. ב"כ נאשם 1 ציין, כי אין מחלוקת שהיה סיכום עם "האחר", שקיבל מעטפות של כסף, אולם לא ידוע לאן "הלך" הכסף וגם המאשימה לא יודעת.
35. לטענת ב"כ נאשם 1, הנאשם נתפס כשעיר לעזאזל ואת רוב הכסף קיבל האחר שהיה אחראי על הקבורה. דווקא הנאשם האמין שגוזלים מהאנשים המפורטים בטבלה המצורפת לכתב האישום ואלה פנו אל הנאשם לקבל שירותי קבורה, הוא בא לקראתם, עזר להם בשעתם הקשה ובזמן שחברות אחרות היו מנצלות אותם.
36. ב"כ נאשם 1 הוסיף, כי למעשה אף אחד מהאנשים המפורטים בכתב האישום לא המתלונן נגד הנאשם, אלא המשטרה היא זו שפנתה לאותם אנשים שגילתה בספרים של האחר, כשאף אחד מבני המשפחות לא אמר שהרגישו שהונו אותם והם ידעו היטב מדוע הם שילמו את הכספים.
37. לדברי ב"כ נאשם 1, החקירה החלה נגד האחר-אסף דהן והוא בא והתריע בפני נאשם 1 שמתנהלת חקירה, הוא זה שהיה אחראי על זיוף המסמך ואין מחלוקת על כך שלא הנאשם 1 זייף בעצמו.
38. ביחס לריבוי המקרים, ציין ב"כ נאשם 1, כי העסק היה העסק הכי עובד בשוק.
39. לטענת ב"כ הנאשם 1, המועצה הדתית לא נפגעה מכך היות והם קיבלו מצד אחד גם את התשלומים שהועברו אליהם, גם על פי הטבלה המצורפת לכתב האישום, ומצד שני, קיבלו גם את הכספים מהביטוח הלאומי עבור כל נפטר ולא ידוע מה עשה האחר עם אותו כסף. המועצה הדתית מצידה עצמה עיניה, הייתה חקירה אף רחבה יותר, אך מצאו שעיר לעזאזל-הוא נאשם 1 וזאת-בשעה שלאותו אחר-אסף דהן- נמחקו

עבירות רבות והמאשימה הסתפקה בעניינו בעבירה מינורית. המאשימה לא הסכימה לבוא בדברים לעניין זה היות והוא הפליל עצמו והוא זה שעבד עם האנשים שהיו רשומים בספרי האחר.

40. ביחס לעבירות המס, טען ב"כ נאשם 1, כי החשבוניות שמצאו הן חשבוניות שהנאשם דאג לתת לאנשים שנתן להם שירות, ולא מדובר בהעלמת כסף, אלא האנשים ידעו כמה הם שילמו והעובדה שהוא עצמו לא לקח חשבוניות מאותו אחר, נובעת מטיפשות שלו.

41. לדברי ב"כ נאשם 1, במהלך התקופה הרלוונטית לכתב האישום והחל משנת 2011, חוו הנאשמים קשיים כלכליים קשים מאוד, החברה שהייתה רשומה בבעלותו ונאשם 1 החלו בהליכי פשיטת רגל ולמעשה עד להרשעתו נאשם 1 עדיין היה בהליכי פשיטת רגל. לאחר ההרשעה ביקשו לבטל את ההליך של פשיטת רגל בגלל חוסר תום הלב, וביצוע עבירה לכאורה בזמן שהוא בהליך של פשיטת רגל. כיום, משלם נאשם 1 עשרות אלפי ש"ח בחודש גם במסגרת פשיטת הרגל וגם לרשויות המס, עם עזרה ממשפחתו וממעסיקו שאצלו הוא עובד עד היום תמורת משכורת נמוכה מאוד. לנאשם 1 עצמו לא נשאר שום דבר.

42. ב"כ הנאשם 1 הוסיף, כי נאשמת 2 אינה עובדת כיום והנאשמים חיים מהיד לפה. נאשם 1 לווה כספים גם מהשוק האפור-דבר שגרם לו ללחץ נוסף.

43. בנוסף, ציין ב"כ נאשם 1 כי נאשם 1 שהינו בן 56, מרגיש מופלה ביחס לאחר שנידון, ומעבר לעבירות המס הוא מתקשה להבין מדוע הקלו עם האחר ועמו לא.

44. הסניגור הוסיף, כי נאשם 1 הוא אב לארבעה ילדים, ומאז הליך פשיטת הרגל מתגורר בשכירות, עובר כשכיר תמורת משכורת של 5000 ₪, מצבו הבריאותי הידרדר באופן משמעותי לאורך ההליך, בשנת 2019 הוא אובחן כסובל מבעיות לב, עבר צנתור ובמשך תקופה מסויימת התהלך עם בלון חמצן.

45. ב"כ נאשם 1 ציין, כי קשת הענישה בעבירות בהן הורשע נאשם 1 היא רחבה, במיוחד לאחר שמסירים את המחדלים ועומדים בתשלומים, והיא אינה מחייבת השתת מאסר בפועל.

46. ב"כ נאשם 1 ציין, כי מדובר בעבירות מהשנים 2011 ו-2012 מאז ועד היום לא בוצעה שום עבירה.

47. הסניגור ציין, כי הנאשמים היו עצורים כעשרה ימים, לאחר מכן שהו משך תקופה ארוכה במעצר בית, לא אפשרו להם לעבוד בעבודה שעסקו בה כ-30 שנים והם היו חסרי יכולת להתפרנס, עד אשר הוחזרו לעבודה.

48. הסניגור הבהיר, כי הנאשמים בחרו שלא לנהל את התיק ולא לטעון טענה של אכיפה בדרנית היות ועד שהעניין של האחר נידון, היו כבר בשיחות רבות בנוגע לתיק ולא חשבו שהתיק של האחר יסתיים בצורה כזו ואם היו

יודעים שכך יסתיים התיק בעניינו, היו מעלים את הטענה.

49. ב"כ נאשם 1 טען, כי אמנם נאשם 1 לא עבר הליך שיקומי דרך שירות המבחן, אולם לא תמיד צריך את שירות המבחן וניתן לראות כיום לאחר מספר שנים, כי נאשם 1 מנסה להתמיד בדרך נורמטיבית, עומד בתשלומיו וחי חיים פשוטים וצנועים.
50. ב"כ נאשם 1 ביקש לקבוע מתחם עונש הולם אחד היות והעבירות בוצעו במסגרת העבודה וכן ביקש כי מתחם העונש ההולם ינוע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשים בעבודות שירות. זאת-בהתחשב בנסיבות המיוחדות.
51. ב"כ נאשם 1 ביקש להימנע מהטלת מאסר ולו בעבודות שירות והדבר יקטע את רצף התעסוקה של הנאשם ולא תהיה לו אפשרות להחזיר לרשויות את חובותיו.
52. ב"כ נאשמת 2 הצטרפה לטיעונו של ב"כ נאשם 1 וציינה, כי הענישה של הנאשם המרכזי בפרשה-האחר, הינה מגוחכת.
53. בנוסף, הצטרפה לטיעונו של ב"כ נאשם 1 ביחס לחלוף הזמן ממועד ביצוע העבירות.
54. ב"כ נאשמת 2 ציינה, כי חלקה של נאשמת 2 בביצוע העבירות היה מזערי וכתב האישום תוקן באופן דרמטי, כך שכל מה שיוחס לה הוא עבירת הסיוע וזאת-במסגרת האישום הראשון בלבד. עבירה של שוחד נמחקה מכתב האישום המתוקן והאדם לו סייעה הוא למעשה בן הזוג שלה.
55. ב"כ נאשמת 2 הוסיפה, כי הנאשמת היא אשה מבוגרת, ללא עבר פלילי, הייתה עצורה בגין התיק במשך עשרה ימים והדבר גרם לה לטראומה ממנה היא מתקשה להתאושש עד היום.
56. ב"כ נאשמת 2 הוסיפה, כי ההליכים בתיק נמשכו זמן רב על מנת לראות כיצד ניתן להימנע משמיעת התיק במלואו על כמות העדים הגבוהה שלו.
57. לדברי ב"כ נאשמת 2, הנאשמת מתקשה לשוב למעגל העבודה והיא אינה עובדת מאז המקרה.
58. ב"כ נאשמת 2 ביקשה לקבוע כי מתחם העונש ההולם נע בין מאסר מותנה ועד מספר חודשי עבודות שירות.
69. ב"כ נאשמת 2 ביקשה להטיל על הנאשמת מאסר מותנה וציינה, כי לא בכדי ב"כ המאשימה הפנתה לפסיקה שעניינה סיוע, היות ובעבירות מסוג זה מאוד קשה למצוא פסיקה. ב"כ נאשמת 2 הוסיפה, כי במיוחד קשה

למצוא פסיקה בתחום של שירותי קבורה וניצול מערכת שאינה מוסדרת כדבעי.

60. נאשם 1 ביקש לומר, כי הוא מביע חרטה על כל מה שקרה, הוא לא תיאר לעצמו שזה מה שיקרה לאחר כל השנים שבמהלכן זו הייתה ההתנהלות, דאז המקרה הוא קרס והתרסק טוטאלית והוא קיבל שני עונשים: לקחו אותו לחקירה ולמעצר בזמן אבל על אביו, לפני שחלפו 30 ימים מאז פטירתו וגם זאת-לאחר שנתן שירות במשך 30 שנים. לדבריו, הוא לקח את המקרה מאוד ללב וביקש למחול לו. לשאלת בית המשפט השיב נאשם 1, כי הוא עובד באותה עבודה, במוקד 24 של שירותי קבורה ונוכחותו בשטח עוזרת לציבור והוא זמין אפילו בשבת בשעת צערם של אנשים, לא מנצל אף אחד ועובד בשיתוף פעולה עם חברה קדישא.

61. נאשמת 2 ביקשה לומר, כי היא מבקשת שיסלחו להם, זה לא יקרה יותר וכיום היא אינה עובדת.

דין והכרעה:

62. תיקון 113 לחוק העונשין קובע כי העיקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה - קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו (סעיף 40ב לחוק העונשין, תשל"ז - 1977), על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעיקרון המנחה ולשם כך יתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, כשבתוך מתחם העונש ההולם יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם (סעיף 40ג לחוק הנ"ל).

63. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיהם של הנאשמים הם ההגנה על חופש הפעולה והבחירה של הציבור ועל היכולת לקבל החלטות מבלי שירומה או יוטעה וכן-נפגעה זכות השוויון בכל הקשור לסידורי קבורה אחידים כדין.

בנוסף, כתוצאה ממעשיו של הנאשם כמתואר באישום השני, נפגעו הערכים המוגנים של ההגנה על שוויון הנשיאה בנטל המס וההגנה על מנגנון גביית המס וכן-ההגנה על הפעילות הכלכלית התקינה של המדינה.

64. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה -

הנאשמים עברו את העבירות במשך תקופה ממושכת ובאופן שיטתי, תוך כדי כך שפעלו עם האחר שנידון ותכננו מראש מעשיהם.

הנאשמים הם אלה שעמדו בקשר עם משפחות הנפטרים ושימשו גורם מקשר בינם לבין המועצה הדתית. הם אלה שקיבלו את הכספים ששולמו בגין סידורי הקבורה. זאת, תוך שמהמשפחות נגבו כספים בסכומים גבוהים באופן משמעותי מהסכומים שהיו נגבים בגין קבורה לפי הליך על פי חוק כמפורט לעיל המאפשר קבורה של

נפטרים שלא היו תושבי העיר במקרים חריגים ובתוספת של 20 אחוזים.

על פי הטבלה המצורפת לכתב האישום, המועצה הדתית קיבלה את התשלומים המגיעים לה, אולם ממשפחות הנפטרים ששילמו לנאשמים נשללה זכות הבחירה לפעול כחוק ולא לקבור את יקיריהן תמורת סכומים מופקעים. משפחות הנפטרים שילמו לנאשמים את הסכומים המפורטים בטבלה בסכום של ₪ 628,800 ב-34 מקרים, וזאת- תוך שהטילו על הנאשמים את המשימה לדאוג לסידורי הקבורה בשעתן הקשה.

בנוסף, במשך מספר שנים נאשם 1, מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס, לא דיווח במסגרת דו"חות שנתיים על מלוא הכנסותיו על ידי כך שלא העביר את כל החשבוניות לצורך דיווח על הכנסה כשסכום ההכנסה שלא דווח עמד על 1,474,620 ₪. בנוסף, דיווח נאשם 1 דיווח כוזב לפיו הופסקה פעילות העסק מחודש פברואר 2015 ואף ערך ומסר רישום כוזב.

חלקה של נאשמת 2 קטן באופן משמעותי מחלקו של נאשם 1.

העבירות נשוא האישום הראשון נעברו בין השנים 2011-2012 ואילו העבירות נשוא בין השנים 2012-2015, כשכתב האישום הוגש בחודש פברואר 2017.

65. הן ב"כ המאשימה והן הסניגור הפנו לפסיקה.

לא מצאתי מקום לקבוע מתחמי ענישה נפרדים לכל אישום היות וקיים לטעמי קשר הדוק בין המעשים. חלק מהשנים נשוא שני האישומים חופפות, מדובר באותו עסק בשני האישומים, ולעיתים העבירות נשוא שני האישומים אף שלובות זו בזו ונעברו במהלך פעולת העסק בשנים הרלוונטיות לכתב האישום.

66. בהתחשב איפוא בעיקרון ההלימה, בערכים החברתיים שנפגעו, במידת הפגיעה באותם ערכים, בנסיבות הקשורות בעבירה ובמדיניות הענישה, אני קובעת כי מתחם העונש ההולם ביחס לנאשם 1 נע בין 6 לבין 18 חודשי מאסר בפועל בעוד מתחם העונש ההולם ביחס לנאשמת 2 נע בין מאסר מותנה לבין 6 חודשי מאסר בשים לב לכך שהיא הורשעה אך ורק בעבירות נשוא סיוע ובאישום הראשון בלבד.

67. אשר לנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה -

הנאשמים הודו בעובדות כתב האישום מתוקן, הביעו חרטה ובהודייתם חסכו מזמנם של הצדדים, העדים ובית המשפט והדבר מקבל חשיבות יתרה לאור העובדה שמדובר בתיק מרובה עדים וראיות שצפוי היה להימשך זמן רב.

לחובת נאשם 1 הרשעות קודמות, גם בעבירה של מרמה והפרת אמונים משנת 2012, בגינה ריצה מאסר בדרך של עבודות שירות. לנאשמת 2 אין עבר פלילי.

הנאשמים היו עצורים בין התאריכים 30/1/2017-8/2/2017, בהמשך שוחררו למעצר בית מלא, בהמשך הוקלו תנאי המעצר וזאת-בתאריך 28/2/2017 עם שעות התאווררות ואילו בתאריך 7/3/2017 בוטלו תנאי המעצר של הנאשמים.

הרקע לביצוע העבירות והמניע למעשיהם של הנאשמים היה לטענת הסניגור מצב כלכלי קשה אליו נקלעו.

הרשעתו של "האחר" המוזכר בכתב האישום-שהינו עובד המועצה הדתית נהריה ולמעשה ניהל בפועל את בתי העלמין בנהרייה, בוטלה במסגרת ת.פ.(חיפה) 16711-02-17, כשבמסגרת הסדר טיעון שנערך עם המאשימה בעניינו הוא הופנה אל שירות המבחן על מנת שיבחן את סוגיית ההרשעה בדיון או ביטולה וכתב האישום תוקן לקולא באופן משמעותי. לטענת ב"כ נאשם 1, חלקו של "האחר" היה גדול יותר והוא זה שקיבל לידיה את הכספים ומכל מקום, הדרך בה פעלו הנאשמים אפיינה את התנהלות של אחרים גם כן. כך שמכח עקרון "אחידות הענישה" יש להתחשב בנסיבות אלה.

הנאשמים הינם בני זוג- נאשם 1 הוא יליד שנת 1965 ואילו נאשמת 2 ילידת 1963 ולנאשם 1 ארבעה ילדים מקשרים קודמים.

כיום נאשמת 2 אינה עובדת, אולם בעבר עבדה בעסק, ואילו נאשם 1 התאפיין ביציבות תעסוקתית באותו תחום של העסק וגם כיום הוא עובד בתחום כשכיר כפי שעולה מתלושי השכר שהוצגו.

נאשם 1 סובל מבעיות רפואיות בלב אליהן כעולה מהמסמכים הרפואיים שהוגשו בעניינו.

לעניין חובותיו לרשויות המס, הוצגו אישורים על קיומו של הסדר תשלומים אליו הגיע הנאשם אל מול רשויות המס וכן אישורים לכך שהוא עומד בתשלומים במסגרת ההסדר - אהיה נכונה לראות בכך הסרת מחדל הנוגעת לאישום השני המצדיקה התחשבות בעונש.

68. בהתאם להוראת סעיף 40ד' לחוק העונשין רשאי בית המשפט לחרוג ממתחם העונש ההולם אם מצא בית המשפט כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש כי ישתקם.

בעניינו, נאשם 1 שלל נזקקות טיפולית שיקומית, שירות המבחן התרשם מסיכון גבוה להישנות עבירות דומות בעתיד, לא ראה מקום לבוא בהמלצה טיפולית והמליץ על ענישה המציבה גבול ברור להתנהגות עוברת חוק.

בעניינה של נאשמת 2 לא התקבל תסקיר, אך צויין בטיעוני הסניגורית, כי נאשמת 2 מתקשה לשוב למעגל העבודה ובעבר עבדה בעסק.

יוצא אפוא, כי אין המלצה טיפולית שיקומית בעניין שני הנאשמים ובנסיבות אלה, אין מקום לחרוג ממתחם העונש לקולא.

69. בבואי לגזור את דינם של הנאשמים, אזקוף לחובתם את התכנון, השיטתיות, החבירה לאחר והעובדה שהעבירות נמשכו לאורך תקופה והם לא חדלו מהם למרות שיכולים היו לעשות כן לאורך השנים. כן אקח בחשבון את גובה הכספים שנגבו מידי המתלוננים כמפורט בכתב האישום וזאת כתמורה לשירות כביכול שנתנו להם הנאשמים.

לזכותם אזקוף את הודאתם, את יציבותם התעסוקתית, העובדה כי חסכו מזמנם של כל הצדדים, גילם, היעדר עבר פלילי של נאשמת 2, עמידתו של נאשם 1 בהסדר התשלומים מול רשויות המס וביטול הרשעתו של האחר בבית המשפט המחוזי, וזאת כחלק מכיבוד עיקרון אחידות הענישה בשינויים המחוייבים.

כן אקח בחשבון את השיהוי שננקט בעניינם של הנאשמים כאשר העבירות נעברו החל משנת 2011 ועד שנת 2015 (עבירות המס), כתב האישום הוגש רק בחודש פברואר 2017 והנאשמים נותנים את הדין רק היום.

על כן אגזור על הנאשם 1 עונש המצוי ברף תחתון יחסית של מתחם העונש ההולם ועל הנאשמת 2 אגזור ענישה צופה פני עתיד תוך אימוץ הרף התחתון של המתחם ביחס אליה.

70. בהתחשב בכל הנ"ל אני גוזרת על הנאשמים את העונשים דלקמן:

אני גוזרת על הנאשם 1 מאסר בן 9 חודשים בניכוי ימי מעצרו שבין 30/1/17 ל-8/2/17 אותו ירצה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה בעמותת שווים בחיפה.

אני דנה את שני הנאשמים למאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים למשך שלוש שנים והתנאי הוא כי לא יעברו עבירה בגינה הורשעו.

אני מחייבת את הנאשם 1 בתשלום קנס בסך ₪ 10,000 או 30 ימי מאסר.

הקנס ישולם ב-20 תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מתום 30 יום מיום שסיים לרצות את עבודות השירות.

הנאשם יתיצב לריצוי עבודות השירות בתאריך 25/7/21 בשעה 08.00, במפקדת מחוז צפון,

יחידת עבודות השירות, כלא מגידו.

הנאשם מוזהר כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלה יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל.

העתק ישלח הן לממונה והן לשירות המבחן אשר אמור לפקח על עבודות שירות לתקופה של מעל 6 חודשים.

מוצגים יוחזרו לידי הנאשמים.

הודע על זכות ערעור תוך 45 יום.

ניתנה והודעה היום כ"ח סיוון תשפ"א, 08/06/2021 במעמד הנוכחים.

אורית קנטור, שופטת בכירה

הוקלדעלידימיליכהן